

REKTOR

Politechniki Białostockiej

15-351 Białystok, ul. Wiejska 45a
tel. 085 746 90 10, fax 085 746 90 15

e-mail: rektor@pb.edu.pl
www.pb.edu.pl

Szanowni Państwo,

od pewnego czasu trwa kampania wyborcza kandydatów na stanowisko rektora naszej Uczelni. Będzie to już trzynasty rektor Politechniki Białostockiej, ale pierwszy wybierany według nowych zasad regulowanych przez ustawę – Konstytucja dla Nauki. Zmiana w sposobie powoływania kandydatów na to stanowisko jest istotna i może rodzić wątpliwości. Środowisko akademickie zawsze ostrożnie podchodzi do wszelkich nowości, dlatego też uważam, że warto przypomnieć fundamentalne zmiany ww. ustawy.

Ustawa 2.0 wprowadziła nowy organ uczelni, jakim jest Rada Uczelni, posiadający wyłączne kompetencje i pełną autonomiczność w szeregu spraw, które wcześniej należały do kompetencji Senatu. Rada dodatkowo uzyskała przywilej podejmowania decyzji w sprawie wskazywania kandydatów na rektora. Jest to sytuacja, która w historii polskiego szkolnictwa wyższego nigdy wcześniej nie miała miejsca. Rada Uczelni ma silny wpływ na życie uczelni, a jej członkowie w większości wywodzą się ze środowisk bezpośrednio nie związanych z Politechniką Białostocką. To właśnie oni – reprezentanci biznesu, lokalnych inicjatyw, eksperci z zewnątrz oraz pozostali członkowie Rady będący pracownikami uczelni – mają zadanie wskazać najlepszych kandydatów do pełnienia funkcji rektora. Czy „ludzie spoza” zrobią to lepiej od nas samych? Uważam, że TAK. Po pierwsze, ich zaletą jest pozaakademickie spojrzenie na potencjalnych kandydatów w aspekcie obiektywnej oceny kompetencji oraz potencjału niezbędnego do zarządzania ogromną instytucją. Rektor uczelni w dzisiejszych czasach powinien być głównie skutecznym menadżerem, który realizuje strategiczne cele, oceniane przez Radę Uczelni. Po drugie, ocenianie siebie samych jest często obarczone niepotrzebnymi emocjami i sentymentami, które utrudniają obiektywne spojrzenie na konkretną kandydaturę.

W świetle ostatnio przedstawionych opinii Biura Prawnego PB oraz interpretacji MNiSW (konstytucjadlanauki.gov.pl/wybory-rektora-szczegolna-rola-rad-uczelni) jestem przekonany, że Rada Uczelni ma prawo dokonywać wskazania kandydatów na rektora według przyjętych przez siebie kryteriów, zawartych w „Regulaminie przeprowadzania postępowania w sprawie wskazania przez Radę Politechniki Białostockiej kandydatów do pełnienia funkcji Rektora Politechniki Białostockiej”.

O wiele bardziej skomplikowanym problemem jest wewnętrzne przekonanie nas samych o możliwości zaakceptowania drugiego, równie niezależnego i autonomicznego organu uczelni – Rady, obok posiadającego kilkusetletnią tradycję – Wysokiego Senatu. Jasny podział kompetencji obydwu organów dokonany przez ustawodawcę pozwala mieć nadzieję, że z czasem zaakceptujemy tę sytuację i nie będziemy wymagać, aby Rada Uczelni tłumaczyła się ze swoich decyzji, tak jak nie robimy tego w stosunku do Senatu. Uważam, że sam wynik głosowania jest jedynym logicznym uzasadnieniem każdej decyzji podjętej przez oba organy uczelni.

Jestem głęboko przekonany, że z czasem działalność Rady, jako organu stanie się normą, a także, że rozwijająca się współpraca obydwu ciał zarządczych uczelni wprowadzi nową jakość w funkcjonowaniu Politechniki Białostockiej. Jak pokazują przykłady zagranicznych uczelni wyższych, w których Rady Uczelni funkcjonują od dziesięcioleci, jest to kierunek słuszny i potrzebny.

Kiedy podczas inauguracji obecnego roku akademickiego mówiłem o tym, że żyjemy w ciekawych czasach, nie sądziłem, że oprócz szalejącego tempa rozwoju technologii, zmian demograficznych i zagrożeń związanych z ekologią, przyjdzie nam zmierzyć się z pandemią. Sytuacja związana z koronawirusem sprawiła, że musieliśmy w szybkim czasie poradzić sobie z niespotykanymi dotąd ograniczeniami. Wszystko wskazuje na to, że najgorsze za nami, a nawet w przypadku nawrotu zagrożenia epidemicznego, jesteśmy dużo lepiej przygotowani do realizowania swojej misji w obliczu konieczności ponownej izolacji. Nagła zmiana warunków zewnętrznych zmusiła nas do przyspieszenia prac nad e-learningiem, dzięki czemu jesteśmy gotowi nie tylko nauczać na odległość naszych studentów, ale też wprowadziliśmy do powszechnego użycia nowoczesne sposoby komunikacji, które otwierają przed nami nowe możliwości współpracy z całym światem. Zmiany są trudne, wywołują zamieszanie, ale to właśnie one są napędem rozwoju. Głęboko wierzę, że tak będzie i w sprawie zmian jakie wprowadziła w naszej społeczności ustawa – Konstytucja dla Nauki.

16 czerwca elektorzy Politechniki Białostockiej działając w imieniu całej społeczności akademickiej będą mieli możliwość wybrać pierwszego w historii naszej Uczelni rektora – kobietę, lecz zanim to nastąpi czeka nas publiczna prezentacja programów obu kandydatek. Już 8 czerwca odbędzie się debata wyborcza, transmitowana przez internet, na którą wszystkich Państwa serdecznie zapraszam. Debata będzie doskonałą okazją do oceny nie tylko proponowanych koncepcji rozwoju Politechniki Białostockiej ale również kierunków i metod dochodzenia do strategicznych celów. Będzie to również najlepsza okazja do podjęcia ostatecznej decyzji na kogo zagłosujemy w nadchodzących wyborach rektora. Być może po tej debacie będę dostatecznie przekonany, aby z czystym sumieniem skorzystać z tradycyjnego przywileju ustępującego rektora do poparcia kandydatury, która według niego najlepiej poprowadzi Politechnikę Białostocką w nadchodzących latach.

Niech wygra najlepsza!

prof. dr hab. inż. Lech Dzienis

Białystok, 3 czerwca 2020 r.